

Yanomama Kahiki ã turu

nomeru 8

Papiu

fevereiro - 2004

Assembléia Yanomami thã turu

Janeiro poriba aha pata thë pë hereamoma Baixo Mucajái hami Sikaimapi yano hami. Napëpë yanomami urhipë hami thë pë piria xoa yaro, yanomami pata thëpë xuhurimo mahi. Kua yaro hei documento nimam thã aha a thapraremahe.

Baixo Mucajai, 11 de Janeiro de 2004

Eliha yamak apë yototoohe. 2004 eliha yamak wã apë hahe Assembléia yanomami yam apë thahe. Ninam yamakun yam tha pu pe laohe, klaiwa pëkun yamak ilhip walia hei thaaha, inaha ku yalo; Documento yam apë thahe, ninam yamak lãlo pexmo ko laa yalo yamak okoa yalo yamk lakola yo wei yam pexma laa yalo. Documento klaiwa kaho pata Procuradoria Geral da República kaho elihem yam pë xura pole.

Pata yamak yain yamak pata apë yalamiohe, painaha yamak apë kuohë: Surukuku theli, Hakoma theli, Haxi u theli, Demini t heli, Paapi u theli, Maloca Paapi u theli, Missão Katlimani theli, Tototopi theli, Katrimani I theli, Xitei theli, Ericó, Uricuera theli, Saupa theli, Alto Mucajái theli, Baixo Mucajái theli, inaha yamak pata apë kuohë, inaha ku yalo galimpeilo yam pek waha apë hayiahe, madereiro pëkuxo, mineração pëkuxo, colono pëkuxo, fazendeiro pëkuxo Repartimeno eliha Ajarani eliha pulule, yaraka lekatim pëkuxo, yam pëk pexma pe lãle, pëk niwãlip yalo, ninam yamak ilhip wãlia yaloh, maupexo, wiitihikixo yalaka pëkuxo, yam apë nõ ma pole. Ilihi ixi pe haikialihe.

Inaha ku yalo, yamak apë wayele inaha keteen klaiwa pata wama kun yamak lothotho payililalei. Hõlemo wei yam tha pexmo pelãle haikia thã apë lãla yohe. Yalaka pëk õx taa ewi yam ape pex ma pole. Maup taa hetio wei xo apë kule, yalaka pëk lãamo hãto lethe yamak pihi apë kuole.

Kami ninam yamak thelema wei klaiwa pëk kea hilolo wei kia pe lãi, kama pëk kea hãto pe haile. Yamak kãromli apë temii, Urihixo, Diocesexo, Mevaxo, Funasa eliha pëk kea yete haiop kaho klaiwa pata wamakun wam thã hili totihi lei.

Baixo Mucajaí, 11 de Janeiro de 2004

2004 tëhë yamaki thohama yanmaki noa thayoma Assembléia Yanomami yamaa thama. Herea yamaa yai thapoma. Napëpë yamakiurihi pë reposiamai yaro documento yamaa traprarena. Yanomama yamaki mapru pihio imi yaro, yamaki mako prario wei yama thë piximaimi yaro documento napë kaho pata Procuradoria Geral da República waehami yamaa xim irema.

Pata yamaki yai yateheoma. Hapainaha yamaki kuoma, Surucucu thëri Hakoma thëri Haxiu thëri Demini thëri Papiu thëri Maloca Papiu thëri Missão Catrimani thëri Tototopi thëri Catrimani I thëri Xitei thëri Eriko thëri Urarikoera thëri Saupa thëri Alto Mucajaí thëri Baixo Mucajaí thëri, inaha yamaki pata kuoma. Inaha thë kua yaro garimpeiro yama pë wãha hai yama, madereiro pëxo, mineração pëxo, colono pëxo, fazendeiro pë xo Repartimento hami Ajarani hami thë pë piri owei, yurimotima pëxo yamapë piximaimi pëni xawarapë yaro. Yanomama yamaki urihi pë waria yaro. Maupëxo huutikixo yuripëxo yamapë noamai urihi xii pëa hikira rima. Inaha thëkua yaro yamaki xuhurimu.

Inaha thë kua yaro napë pata wamakini yamaki kahi pë pairiprari. Horemu wei yama thë taai pihioimi awei thamaprarioma. Yuripë úuxi taai wei yamathëpiximaimi. Mau taai hetuo weixo thëkua. Yuri pë haarimu hathoa yamaki pihi ku.

Kami yanomama yamaki pairimawe napëpë kiai hurapruwei thëkuaimi. Kamapë kiai hikia yamaki komi temi hikio urihi pëxo Diocese pëxo Meva pëxo Funasa pë pëkiao yëtëa hikia kaho napë pata wamakini wamathaa xari hiriã totihiri.

Heitëhë pata thëpëa hama:

Arexantri Yanomami Hawarixapopeu thëri
Bruno Yanomami Coordenação Mauxiutheri
Oma Yanomami Maimasipiitheri professor
Bernardo Xirixana Uraricoeratheri
Taimim Yanomami Surucucu thëri
Gerson Xirixana
Paulo Xirixana
Famo Yanomami Xirixana
José Xirixana
Xico Yanomama Catrimani I thëri
Ayama Xiriana Kaepi theli
Nei Xiriana Ericó thëri
Miudo Xirixana Alto Mucajai thëri
Etimiuson Xirixana
Kapore Harau thëri
Haimuta Harau thëri
Prasirero Kihatu thëri
João Davi Maraxi Yanomama Papiu Novo thëri
Eliseu Alto Mucajaitheli Marcio Hesina Yanomami Haxiuthëri

